

SUBIECTUL I (24 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„În primele decenii ale secolului al XVI-lea Țara Moldovei devine vasală Imperiului Otoman. [...] Domnul Moldovei a acceptat doar suzeranitatea formală a sultanului, țara continuând să-și păstreze independența până în 1538 [...] Anume din această perioadă hegemonia otomană s-a putut instaura efectiv și pe termen lung în Moldova. [...] În consecință regimul suzeranității otomane efective și pe termen lung s-a concretizat în instituirea unui sistem complex de obligații economico-financiare, politice și militare ale Țărilor Române față de Poartă, în confirmarea și uneori chiar numirea directă a domnilor moldo-munteni și principilor Transilvaniei de către sultan”.

(Gheorghe Gonța, *Când a devenit Țara Moldovei vasală a imperiului otoman?*, în: *Revista de Istorie a Moldovei*, nr. 1 (101), 2015, p. 38)

SURSA B.

„Suzeranitatea otomană a generat unele fenomene noi în viața social-economică și politică a țărilor române. Unul dintre acestea e fenomenul ocupării scaunului domnesc din Moldova de către reprezentanți din Țara Românească și invers. [...] Pătrunderea elementului grec în societatea medievală românească, de asemenea, a fost o consecință a suzeranității otomane. [...] Țările române au fost obligate să achite o serie de prestații în folosul Imperiului Otoman. Tributul cunoscut cu termenul turcesc haraci a fost prima obligație economică a țărilor române față de Poartă. [...] În afară de haraci au mai existat o serie de dări în bani față de turci: mucarerul mare, mucarerul mic, bairamlîc (se achita sultanului și marilor demnitari de bairam)”.

(Ion Eremia, *Istoria românilor. Epoca medievală*, partea II, 1504-1750, Chișinău, 2003, p. 72-74)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Explică, în baza surselor, termenul <i>suzeranitate</i> . _____ _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Determină, în baza sursei B, două fenomene ale instaurării regimului de suzeranitate în Țările Române. _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Describe, în baza surselor și a cunoștințelor obținute anterior, contextul istoric al instaurării regimului suzeranității în Țara Moldovei. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Compară opiniile expuse de autori privind obligațiile economico-financiare ale Țărilor Române sub regimul suzeranității otomane. Argumentează răspunsul cu trimitere la surse. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5	Exprimă-ți argumentat opinia cu privire la consecințele instaurării regimului de suzeranitate otomană în Țara Moldovei. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

SUBIECTUL al II-lea (22 de puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„Churchill a fost personalitate marcantă al secolului al XX-lea, considerat cel mai important om politic britanic al acestui secol, având o carieră politică de o longevitate surprinzătoare, câștigător al Premiului Nobel pentru literatură în 1953, a rămas în istorie în primul rând prin activitatea depusă în slujbă Angliei în perioada celui de-al Doilea Război Mondial [...]. În august 1941, a semnat, împreună cu președintele american F.D. Roosevelt, Carta Atlanticului, documentul care a pus bazele alianței Națiunilor Unite îndreptate împotriva statelor Axei. [...] Unul dintre discursurile susținute în 1946, cel de la Fulton a devenit celebru datorită utilizării termenului „cortină de fier” pentru a desemna conflictul iremediabil dintre democrațiile occidentale și sistemul comunist promovat de URSS”.

(Magda Stan, Cristian Vornicu, *101 Personalități și evenimente istorice*, București, 2007, p. 53-54)

Nr.	Item	Punctaj	
		L	L
1	Identifică în sursă, organizația internațională care a fost creată cu participarea lui Churchill. <hr/> <hr/> <hr/>	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
2	Enumeră domeniile de activitate a lui W. Churchill, reflectate în sursă. <hr/> <hr/> <hr/>	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
3	Determină opinia autorului, referitor la rolul lui Churchill în al Doilea Război Mondial. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă și la cunoștințele obținute anterior. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
4	Formulează motivul utilizării sintagmei <i>cortină de fier</i> , folosită de W. Churchill la Fulton. Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric. <hr/> <hr/>		

		L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5	<p>Apreciază rolul lui Winston Churchill în istorie. Argumentează răspunsul.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

SUBIECTUL al III-lea (19 puncte)

Studiază harta și realizează sarcinile propuse.

Harta zonelor locuite și colonizate de greci în Europa, Asia și Africa

Nr.	Item	Punctaj	
1	<p data-bbox="225 232 1299 338">Numește un proces istoric pentru care, harta propusă, servește ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.</p> <hr data-bbox="225 383 1299 387"/> <hr data-bbox="225 439 1299 443"/> <hr data-bbox="225 495 1299 499"/> <hr data-bbox="225 551 1299 555"/> <hr data-bbox="225 607 1299 611"/> <hr data-bbox="225 663 1299 667"/> <hr data-bbox="225 719 1299 723"/> <hr data-bbox="225 775 1299 779"/> <hr data-bbox="225 831 1299 835"/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
2	<p data-bbox="225 860 1299 931">Determină consecințele Marii colonizări grecești pentru Grecia. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.</p> <hr data-bbox="225 976 1299 981"/> <hr data-bbox="225 1032 1299 1037"/> <hr data-bbox="225 1088 1299 1093"/> <hr data-bbox="225 1144 1299 1149"/> <hr data-bbox="225 1200 1299 1205"/> <hr data-bbox="225 1256 1299 1261"/> <hr data-bbox="225 1312 1299 1317"/> <hr data-bbox="225 1368 1299 1373"/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
3	<p data-bbox="225 1408 1299 1480">Formulează, în baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, o consecință a influenței coloniilor grecești asupra spațiului geto-dac.</p> <hr data-bbox="225 1525 1299 1529"/> <hr data-bbox="225 1581 1299 1585"/> <hr data-bbox="225 1637 1299 1641"/> <hr data-bbox="225 1693 1299 1697"/> <hr data-bbox="225 1749 1299 1753"/> <hr data-bbox="225 1805 1299 1809"/> <hr data-bbox="225 1861 1299 1865"/> <hr data-bbox="225 1917 1299 1921"/> <hr data-bbox="225 1973 1299 1977"/>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

SUBIECTUL al IV-lea (35 de puncte)

Studiază sursele A-C.

Sursa A: „La 29 februarie 1828, împăratul Nicolae I a promulgat Regulamentul privind administrarea regiunii Basarabia, prin care a fost abolită bruma de autonomie acordată provinciei în baza Regulamentelor din 1812 și 1818, spulberând iluziile autohtonilor creduli. [...] Conform noului regulament, toate instituțiile publice din provincie au fost subordonate direct organelor centrale ale imperiului, ca și cele din guberniile interne. Doar Consiliul Regional, înființat în locul Consiliului Suprem, constituia o particularitate a Basarabiei. Din acest moment, limba rusă devine singura limbă oficială în sistemul administrativ al provinciei”.

(Dinu Poștarencu, *Eliminarea, în 1828, a limbii române din sistemul administrativ al Basarabiei*, în: *Limba Română. Revista de știință și cultură*, nr. 5-6, anul XXII, 2012)

Sursa B: „Învățământul a fost afectat de procesul de rusificare. În 1867, limba română a fost interzisă în școlile publice din Basarabia. Într-o însemnare a unui oficial rus este explicată această măsură: "dacă voim ca Basarabia să se contopească deplin cu Rusia, atunci trebuie prin mijlocul școlilor să ne grăbim a face ca măcar jumătate din țărani moldoveni să devină ruși. Spre această țintă tinde tocmai sistemul de învățământ public, adoptat acum de ocârmuire". Autoritățile au încurajat în schimb deschiderea școlilor rusești sau ale minorităților. De aceea nu este de mirare că numărul analfabeților din rândul românilor era foarte mare. Nici nu avea cum să fie altfel, dacă din 1865 nu s-a mai tipărit nici un abecedar cu litere latine, până la Marea Unire, iar după 1867 nu s-a mai înființat nici o școală în limba română.”

(Bogdan_Alexandru Ciachir, *Cum a ajuns în componența Imperiului Rus?*, în: Cum a ajuns Basarabia în componența Imperiului Rus? (historia.ro))

Sursa C: „După desființarea autonomiei provinciei, Alecu Leonard, mareșalul interimar al nobilimii basarabene, plecând de la realitatea că majoritatea locuitorilor ținutului nu cunoaște limba rusă, i- a solicitat, în anul 1829, contelui Voronțov, guvernator general al Novorosiei și Basarabiei, aprobarea efectuării tuturor lucrărilor de administrație și judecată în limba română, precum și revenirea la legile și obiceiurile naționale. „E cu neputință și nici nu se cuvine a înfăptui toate lucrările în limba moldovenească”, a răspuns guvernatorul. Drept urmare, unii dintre boierii nemulțumiți au părăsit Basarabia, stabilindu- se în Moldova de peste Prut. Pentru a nu provoca un nou conflict cu nobilii basarabeni, Voronțov a cerut asentimentul guvernului ca populația ținutului să aibă dreptul de a prezenta instituțiilor de stat cereri, acte și explicații în limba română, precum și dreptul de a încheia contracte și alte înțelegeri în aceeași limbă. [...] Abia în anul 1836 a apărut legea Despre înlesniri pentru locuitorii Basarabiei, care nu știu limba rusă, prin care se institua o perioadă de tranziție de șapte ani pentru trecerea completă la limba rusă. [...] După expirarea celor șapte ani (1843), chiar și petițiile urmau a fi prezentate exclusiv în limba rusă. ”

(Ștefan Purici, *Istoria Basarabiei – Note de curs*, București, 2011, p. 41-42)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, într-o pagină, un eseu la tema:

Consecințele lichidării Autonomiei Basarabiei, sub administrația rusă.

În textul tău:	Punctaj	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
formulează relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
plasează în timp și spațiu evenimente/ procese/ fenomene istorice;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
menționează o personalitate istorică care a contribuit la evenimentele/ procesele descrise;	L 0 1 2	L 0 1 2
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

